

Maak een flitsende spreekbeurt!

Hoe maak je een spreekbeurt die jou, maar vooral ook jouw klas energie geeft? Een spreekbeurt over elektriciteit is leuk en leerzaam. We helpen je hier in een paar stappen om er flitsende presentatie van te maken. Ook geven we je tips over hoe je een spreekbeurt (zonder te veel zenuwen) kunt houden. Alles begint bij een goede voorbereiding. Dit stappenplan helpt je op weg.

In POWER, het TenneT magazine voor jongeren over energie vind je veel informatie. Maar ook op de website van **TenneT** vind je veel materiaal. Soms is dat niet zo gemakkelijk, probeer het maar eens.

Stap 1. Kies je onderwerp

Denk goed na wat je over elektriciteit wilt vertellen. Kijk wat hiervan het interessantste is én waarom. Je kunt voor jezelf een brainstorm doen op een blaadje met alles wat je te binnen schiet. Daar kun je dan uit kiezen. Het helpt ook om aan de hand van vragen je onderwerp te kiezen.

Bijvoorbeeld:

- Wat kun je allemaal niet meer doen als er geen stroom is?
- Op wat voor manieren wordt elektriciteit allemaal opgewekt?
- Wat kunnen we allemaal doen om duurzame energie op te wekken?
- Hoe komt de elektriciteit van waar het opgewekt wordt bij jou in huis?

Je kunt het onderwerp van je spreekbeurt heel algemeen houden, maar ook over een bepaald deelonderwerp. Denk aan de 'energietransitie'. Vergeet ook niet de risico's van elektriciteit en zeker van hoogspanning te noemen.

Tip: De vragen die je bedenkt kun je later in je spreekbeurt ook gebruiken om aan je klasgenoten te stellen.

Zet hier de vragen waar je een antwoord op wilt onder elkaar:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

Stap 2. Verzamel je informatie

In het magazine POWER vind je veel informatie. Maar kijk ook op internet wat je nog meer kunt vinden. Het is altijd belangrijk om meerdere bronnen te raadplegen. Het kan best zijn dat de ene site iets anders vertelt dan de andere. Op **Wikipedia** en **Wikikids** vind je veel informatie. Maar die is ook niet altijd betrouwbaar. Als verschillende bronnen hetzelfde zeggen, mag je ervan uitgaan dat het klopt. Vooral als het om feiten gaat. Meninge zijn vaak niet betrouwbaar. Ga ook naar de bieb. Daar zijn vast interessante boeken of tijdschriften waar iets over je onderwerp in staat. En vergeet de krant niet.

Zet hier op een rijtje welke dingen je wilt vertellen. Let op: je hoeft later niet alles te gebruiken. Zo'n rijtje geeft houvast en je komt weer op nieuwe ideeën.

Tip: Laat elke leerling in je klas eerst ook eens vijf antwoorden opschrijven op een van de vragen die je bedacht hebt. Schrijf die op het bord. Je zult zien dat er met de hele klas nog veel meer antwoorden komen dan je zelf ooit had kunnen bedenken.

Stap 3. Schrijf de hoofdstukken

- Lees je informatie goed door.
- Zet de punten uit je lijstje die je écht wilt vertellen onder elkaar.
- Schrijf onder elk punt een aantal belangrijke woorden op.
- Bedenk deelonderwerpen: de belangrijkste punten waarover je gaat schrijven en straks vertellen.
- Maak van ieder deelonderwerp een hoofdstuk.
- Schrijf de belangrijkste informatie op in je eigen woorden.
- Zorg ervoor dat je informatie bij het juiste hoofdstuk staat.
- Denk eraan hoeveel tijd je hebt. Een goede spreekbeurt duurt tussen de 10 en 15 minuten. Van alle informatie die je verzameld hebt selecteer je dat wat je in die tijd wilt vertellen.

Hoofdstukken:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____

Tip: neem wat dingen mee die bij je onderwerp passen. Bijvoorbeeld een batterij, een windmolentje of een dynamo. Foto's kunnen natuurlijk ook.

Stap 4. Maak een flitsende start

Het begin moet goed zijn. Vertel meteen wat het onderwerp is en vooral waarom je dit gekozen hebt. Een pakkend begin is belangrijk. Een filmpje doet het ook altijd goed. Maar dit mag niet langer dan één tot anderhalve minuut duren. Enne... het hoeft niet, maar iets met humor is een mooie opening. Je kunt ook een eenvoudig proefje met elektriciteit doen. In het magazine POWER vind je er een paar.

Tip: Begin de spreekbeurt eens in het donker (gordijnen dicht). Of zet alle elektrische apparaten (ook telefoons en tablets) uit. Iedereen ervaart dan dat er geen stroom meer is. Het digibord kun je beter wél aanlaten.

Stap 5. Schrijf je spreekbeurt op

Schrijf de spreekbeurt helemaal op. Lees de spreekbeurt daarna hardop een paar keer voor jezelf voor. Maak daarna een samenvatting. Dit doe je door de kernwoorden (belangrijkste woorden/zinnen) op te schrijven. Dit is je 'spiekbriefje'. Probeer daarna de spreekbeurt zoveel mogelijk uit je hoofd te vertellen. De zinnen hoeven niet exact hetzelfde te zijn, maar het moet een vlot verhaal worden.

Tip: Maak verschillende versies van delen van je spreekbeurt. Later kies je dan wat het beste bij je past.

Stap 6. Maak je presentatie

Tegenwoordig gebruiken we vaak PowerPoint bij een spreekbeurt. Dat is ook gemakkelijk voor jezelf, want je spiekbriefje komt dan op het scherm of digibord. Zet alleen de hoofdstukken in je presentatie. Een korte toelichting mag, maar geen hele lappen tekst. De bedoeling is dat de klas naar jou luistert en niet te veel leest. Gebruik in je presentatie afbeeldingen of filmpjes. Wat goed werkt is als je aan de hand hiervan de klas vragen stelt. Let op dat afbeeldingen groot genoeg zijn en filmpjes niet te lang.

Tip: Zet bijvoorbeeld een filmpje stil als er net iets spannends gaat gebeuren en vraag de klas wat er nu gaat gebeuren.

Stap 7. Maak een mooi einde

De afsluiting is net zo belangrijk als het begin. Je kunt nog een paar dingen kort samenvatten. Vertel nog eens waarom je dit onderwerp gekozen hebt. De klas snapt nu met alle informatie die je gegeven hebt, waarom dat zo is. Ook kun je met een quiz afsluiten. Met **Kahoot** maak je natuurlijk helemaal de blits. Op je laatste sheet kan staan: Vragen? Geef antwoord op vragen uit de klas. En als je iets niet weet, zeg dat dan maar gewoon. Tot slot bedank je iedereen voor het luisteren.

Tip: Vraag de klas eens om wat tips en wat tops. Dus wat beter kan, maar vooral ook wat ze er goed aan vonden.

Tips om de spreekbeurt goed te laten verlopen

Tip 1. Rechtop staan

Sta rechtop! Dat geeft veel zelfvertrouwen én ziet er beter uit. Adem voor je begint een paar keer diep in en uit.

Tip 2. In de klas kijken

Kijk zoveel mogelijk de klas in. Je mag op je spiekbriefje kijken, maar niet teveel. Probeer niet steeds naar dezelfde kinderen te kijken. Vind je dat eng? Kijk dan af en toe naar de muur achter in de klas. Daarna is het weer gemakkelijker.

Tip 3. Goed oefenen

Een goede spreekbeurt duurt ongeveer 10 tot 15 minuten. Oefen de spreekbeurt een keertje voor je vader/ moeder, broertje/zusje of ga je spreekbeurt voor de spiegel houden. Of nog mooier: neem jezelf eens op met een smartphone of camera. Daar leer je heel veel van.

Tip 4. Rustig spreken

Praat tijdens je spreekbeurt niet te snel en niet te zacht. Praat duidelijk. Je mag best een keer een korte stilte laten vallen. Daarmee maak je het vaak wat spannender.

Tip 5. Spulletjes aan het eind rond laten gaan

Als je iets wilt laten rondgaan door de klas, doe dat aan het eind. Anders letten ze niet meer op jou.

Tip 6. Duidelijke plaatjes

Plaatjes en tekeningen op het bord. Denk er aan dat iedereen dit moet kunnen zien. Maar een mooie PowerPoint is nog beter. Maar ook hier geldt dat de afbeeldingen niet te klein mogen zijn.

Tips tegen de zenuwen

Bijna iedereen die een spreekbeurt moet houden is zenuwachtig. Dat is heel normaal. Volwassenen hebben daar net zo goed last van. Toch moet je doorzetten. Hoe vaker je een spreekbeurt houdt, hoe minder last je van zenuwen krijgt. Dat is ook de reden dat jullie regelmatig een spreekbeurt moeten houden. Je krijgt er meer zelfvertrouwen van. Om je te helpen heb ik een aantal tips voor je:

- Zorg voor een goede voorbereiding.
- Zorg voor een duidelijk 'spiekbriefje' waar je de kernwoorden groot op hebt staan.
- Oefen thuis een keer voor je ouders/broertje/zusje of voor de spiegel. Of nog beter: neem jezelf een keer op.
- Draag kleding waarin je je prettig voelt.
- Adem een paar diep in of uit voordat je begint.

Ga je je spreekbeurt houden met Powerpoint? Klik [hier](#) voor meer informatie en tips over Powerpoint en waar je het kan downloaden.

Veel succes bij het maken van jouw spreekbeurt!

